

Dňa 28.10.2003 sme sa na Bratislavskom cintoríne v Piešťanoch rozlúčili s pánom

Bernardom Hulmanom, zanietеным učiteľom a športovcom. V ZŠ Banka pôsobil od roku 1953 do roku 1989. Za 36 rokov svojej pedagogickej činnosti vychoval veľa dobrých športovcov, škola v Banke bola známa úspechmi v oblasti telesnej a brannej výchovy od okresných kôl až po celoštátne súťaže v rámci bývalého Československa.

Človek skôr či neskôr musí odísť. Ale dielo, ktoré vykonal, vytvoril vo svojom živote, tu ostáva v činoch. Vo výsledkoch práce je nesmrteľný. Česť jeho pamiatke!

Za panovania Uhorskej 229/91 o náprave niektorých panovníčky Márie Terézie krívd. Na základe toho sa prišlo k zrušeniu poddanstva. Z niektorí občania rozhodli

PREDSTAVUJEME SA! URBÁRSKA SPOLOČNOSŤ BANKA

tohto dôvodu musela feudálna šľachta dať určitú časť svojho majetku do vlastníctva bývalým poddaným. Tí na svojich pozemkoch začali hospodáriť spoločne. Takýto nový spoločný útvar hospodárenia nazývali - urbár. Postupne vznikali urbáre po celom vtedajšom Uhorsku. Naše spoločenstvo bolo zriadené podľa zákonného článku X/1913 o nerozdielnych spoločenstvách. Od uvedeného dátumu sa viedla veľmi dobrá evidencia hospodárenia až do roku 1958. V tomto roku bola na vtedajšom MNV spísaná zápisnica, na základe ktorej lesy Urbáru v Banke o výmere 100,8 ha prešli do užívania Štátnych lesov a pasienky do vlastníctva JRD Banka. Uvedené lesy a pasienky boli týmto rozhodnutím Urbáru Banka odobraté.

V roku 1991 vyšiel zákon

obnoviť Urbársku spoločnosť v obci. Dňa 26. 2. 1992 sa konala ustanovujúca schôdza, na ktorej bol zvolený výbor a dozorná rada Urbárskej spoločnosti. Podľa evidencie okresného úradu bolo do urbáru prihlásených 241 členov. Urbáru v Banke boli vrátené lesy, o ktoré sa teraz starajú naši členovia. Postupne zalesnili 2 ha lesa a na týchto hehtároch bola prevedená prerezávka porastu. Vrátené boli aj niektoré pasienkové parcely. 12 ha pozemkov bolo reštitučne vrátených do vlastníctva členom urbáru podľa výšky ich podielov. Zostáva nám ešte priznať asi 4 ha pasienkov a ostatnej pôdy.

Michal Macko
predseda Urbárskej
spoločnosti
v Banke

OZNAM

Záhradková osada AHOJ má uvoľnený pozemok o výmere 4 áre. Záujemca o jeho pridelenie k užívaniu sa môže prihlásiť u tajomníka organizácie, ktorý poskytne bližšie informácie na č. t. 0907316540.

***ZO ŠPORTU*ZO ŠPORTU*ZO ŠPORTU*ZO ŠPORTU*ZO ŠPORTU*ZO**

Kolkársky klub informuje

Mestská kolkárska liga, ročník 2003 - 2004 začína dňom 31. 10. 2003. Banka sa hneď v prvom kole stretne s víťazom vlaňajšieho ročníka, s DOMPEKOM. Zápas začína o 18,00 hod.

Každý utorok od 31. 10. vždy o 19,00 hod sú dráhy kolkárne vyhradené na tréning pre hráčov Banky, ale aj pre iných záujemcov o tento šport. Kolkársky klub Banky má záujem rozšíriť mužstvo o ďalších hráčov. Podrobnejšie informácie môžete získať u pána L.Škrabáka, Kamenná ul.

***ZO ŠPORTU*ZO ŠPORTU*ZO ŠPORTU*ZO ŠPORTU*ZO ŠPORTU*ZO**

Hlásnik obce Banka – mesačník vydáva Kultúrna komisia pri Obecnom úrade Banka. Redakčná rada: Ján Benka, Mgr. Helena Hrdinová, Mgr. Terézia Janečková, Mgr. Sylvia Molnárová a Dušan Slovák.

Pozvánka

Dňa 2.11.2003 (nedeľa)
bude od 15³⁰ na miestnom cintoríne hrať
Bananská dychová hudba
pri príležitosti Pamiatky zosnulých.

ZO ŠKOLSKÝCH LAVÍC

Dokončenie z 3. strany:

Žiaci 1. – 4. ročníka na tému **Spoznaj nástrahy**, kde sa dozvedeli, aké rôzne nebezpečenstvá striehnu na deti a ako sa môžu proti nim brániť.

Žiaci 5. – 9. ročníka absolvovali program **Otvor oči**, ktorý je odozvou na klesajúce životné hodnoty, negatívne vzory a často skreslené informácie ponúkané v súčasnej dobe televíziou a reklamou.

Zvlášť deviatakom bol určený program s témou **Výber životného partnera** ako reakcia na konkrétne reklamy a dialógy z filmov, ktoré očividne skresľujú skutočnosť. Cieľom je naučiť žiakov pozerieť a počúvať tak, aby nachádzali reálny obraz vo svete. Program projektu zabezpečil pre žiakov ZŠ Obecný úrad v Banke.

Z vašich ohlasov

Prosím Vás, uverejnite moju sťažnosť na niektorých občanov Bananskej ulice, ktorí vypádzajú rôzny odpad /listie, trávu, haluze, omietku, a iné/ na druhú stranu cesty... Ved' sa podíivate, ako to vyzerá pri autobusovej búdke, pri potoku, aj oproti škole. A podobne je to v celej našej obci. To nie je na nich žiadny zákon?

Občan Bananskej ulice

Redakcia: Tomuto problému sme venovali už niekoľko upozornení. Zákonov existuje veľa, no tie nevyriešia všetko, keď my, ostatní občania, sa budeme na tento problém iba prizerať... Upozornite takeho občana na jeho počínanie, a keď to nepomôže, treba to oznámiť na obecný úrad, a ten musí konať.

ZÁHRADKÁR V NOVEMBRI

- Dokončíme výsadbu ovocných stromčekov
- Zo stromov odstránime všetky mumifikované plody
- Pohrabeme a zakompostujeme zdravé listie ovocných stromov
- Dokončíme zber koreňovej zeleniny a uložíme ju na zimu do vhodných priestorov
- Vysejeme karotku, petržlen a cibuľu na jarný zber
- Kry ruží zrežeme asi na 40 cm a prihrnieme ich zeminou alebo kompostom
- Z trávnikva vyhrabeme opadané listie
- Zvýšenú pozornosť venujeme zalievaniu izbových kvetín
- Po opade listov ošetrujeme broskyne mednatými prípravkami proti kučeravosti listov
- Chránime obal'ovaním kmene stromčekov proti ohrozeniu zverou

ROČNÍK I.

ČÍSLO 9

NOVEMBER 2003

Ani sa nemusíme pozerieť do kalendára a vieme, že jeseň je vo svojej polovici. Padajúce farebné listy v daždivých dňoch, ranná hmla, ortuť na teplomeri klesla hlboko pod letné hodnoty.

Ako platia prírodné zákonitosti, tak platia aj zákonitosti v ľudskom živote. Každá etapa ľudského života je však nevyhnutná a krásna, i posledná etapa- staroba - jeseň života. Túto by mali ľudia prežiť plnohodnotne , dôstojne a užívať v spokojnosti plody svojej doterajšej práce.

Už dávnejšie sa mesiac október prezentuje ako Mesiac úcty k starším. Je to opodstatnené. Žijeme v spoločnosti, v ktorej sa rodí čoraz menej detí, zvyšuje sa počet starých ľudí. Téma staroby sa zvyrazňuje a stále sa dostáva do popredia. Zabezpečuje však dnešná sociálna politika štátu dôstojné prežitie staroby všetkým? Neustále sa zhoršujú životné podmienky a mnohí starí ľudia žijú na pokraji biedy, sú zúfalí. Právom sa pýtajú. Čo bude s nami? Kto nám pomôže, keď bude najhoršie? Tu nastupuje obdobie, keď si musíme pomôcť navzájom. Starší ľudia žijú medzi nami. Stretávame ich na ulici, v autobusoch, v obchodoch. Neprechádzajme okolo nich bez pozdravu, bez povšimnutia. Obklopme ich pozornosťou, zaujímajme sa o ich skúsenosti. Nezabúdajme, že i my raz zostaneme a budeme odkázaní na pomoc iných. Obdarujme starých ľudí láskou, úctou a pekným slovom. Všetko, čo rozdáme, sa nám raz určite vráti, keď to budeme sami potrebovať.

Kedysi bolo samozrejmé uctiť si staršieho človeka, jeho skúsenosti z plodného a plnohodnotne prežitého života... Dnes v epoche informačných technológií a počítačovej komunikácie, si azda myslíme, že všetko nájdeme na internete, že skúsenosti starších nám nič nové nepovedia. Prestávame používať reč, aby sme sa porozprávali. Dlhé zimné večery trávim pri televízore sledovaním osudov iných.

dobré prežitého a naplneného života. Deti, mládež a príslušníci strednej generácie iste dokážu, že nie sú horší, že v nich aj v dnešnej dobe zostal kus citu, porozumenia a lásky.

Nech teda po vráskach stekajú slzy. Nie však z bôľneho žiaľu, ale z radosti.

-tj-

Radi si uchováваме predmety, ktoré nám pripomínajú našich zosnulých. Niekedy je to fotografia našich rodičov, starých rodičov, keď boli ešte mladí, alebo dar, ktorý sme od nich dostali, napríklad obraz, prsteň alebo retiazku. Neraz nám pohľad na tieto veci dáva možnosť znova prežiť chvíle s našimi najbližšími, keď žili medzi nami.

Existujú aj iné pamiatky. Nazývajú sa aj duchovný odkaz, alebo rozhovor s mŕtvymi. Často prichádzajú deti k hrobom svojich rodičov. Je to aj preto, aby sa s nimi porozprávali. Niekedy sa náš život dostane do takeho bodu, že sme bezradní. Nevieme, čo máme robiť. Vtedy prichádzame na cintorín,

aby sme sa na to opýtali našich otcov a matiek. Aj keď sa nám z hrobu neozve žiaden hlas, predsa cítime, že nás počujú, že nás chápu a že nám chcú pomôcť. Odchádzame posilnení z tohto miesta a často aj s radami pre naše problémy.

Spomienka na zosnulých

Tento čas je vhodný, aby sme sa zamysleli nad duchovným odkazom tých, ktorí nás predišli. Možno sme im pri pohrebe všeličo nasľubovali, ako sa zmeníme a polepšíme. Nezabudli sme na tieto sľuby? Keby sme ich dokázali plniť, to by bol asi najväčší prejav našej vďačnosti za ich život.

Navštevujeme posvätné miesta večného pokoja. Nezabúdame. Spomíname. Spomínajme zodpovedne! Nestačí len veľa sviečok a kvetov.

Mgr. Ján Bederka

Obecný úrad informuje

- OÚ Banka upozorňuje občanov, že prenájom hrobového miesta na miestnom cintoríne je 10 rokov .Po uplynutí tejto doby je potrebné predĺžiť prenájom a zaplatiť na OcÚ za : jednohrob 480 Sk, dvojhrob 960 Sk na ďalších 10 rokov. Nakoľko cintorín má obmedzený počet hrobových miest, v prípade, že prenájom nebude dlhšie uhradený, hrobové miesto môže byť použité na pochovávanie.
- OúC oznamuje občanom že od 1. 10. 2003 sa mení organizácia práce Spoločný stavebný úrad / SSÚ / v Moravanoch nad Váhom. Všetky žiadosti občanov obce týkajúce sa stavebných záležitostí sa vybavujú od 1. 10. 2003 priamo v obci v priestoroch suterénu materskej školy. Stránkové dni sú každý štvrtok : od 9,00 do 11,00 hod. a od 14,00 do 18,00 hod. Pre orientáciu uvádzame ceny poplatkov za jednotlivé žiadosti :
Územné rozhodnutie - 200 Sk - fyzické osoby, 500 Sk - právnické osoby
Stavebné povolenie: na rodinný dom - 1000 Sk, na chatu a rekonštrukciu domu do 25m₂ - 700 Sk, nad 25m₂ - 1200 Sk, zmena stavby pred dokončením rod. domu - 500 Sk, prípojky na inžinierske siete - 500 Sk, stavba garáže s jednou alebo dvoma miestnosťami - 700 Sk.

SEPAROVANÝ ZBER - NUTNOSŤ PRE BUDÚCNOSŤ - MOŽNOSŤ ZÍSKAŤ FINANČNÉ PROSTRIEDKY PRE OBEC V SÚČASNOSTI

Vážení spoluobčania, v minulom období bolo v našej obci firmou Petmas-Onyx rozmiestnených 170 ks 240 litrových umelohmotných kontajnerov určených na separovaný zber papiera a stlačených umelých fliaš z nealko nápojov /tzv. PET fliaš/. Firma Petmas zdarma 1x mesačne zabezpečovala v celej obci vývoz týchto kontajnerov podľa vopred určeného harmonogramu. Po analýze využitia týchto kuka nádob firma Petmas Onyx zistila, že v našej obci je využitie 5 - 7 %. Preto pristúpila od roku 2004 k spoplatneniu vývozov, nakoľko doterajšie využitie nádob nedokázalo pokryť ani náklady na vývoz. Je nám známa skutočnosť, že v obci máme občanov, ktorí počas roka nedokázali vyseparovať ani jeden kontajner /a tých je bohužiaľ 90 % /. Z tohto dôvodu po určitom sledovaní bude zdokumentované využívanie kontajnerov jednotlivými občanmi na separovaný zber a firma Petmax Onyx pristúpi k prerozdeleniu kontajnerov a platieb za kontajnery.

V nadväznosti na vyhodnotenie doterajšieho využívania pridelených kontajnerov firmou Petmas Onyx budú užívatelia zaradení do kategórií : a/ užívanie bez poplatku, b/ užívanie s poplatkom, c/ odovzdanie nádoby ďalšiemu záujemcovi o separovaný zber / v prípade poškodenia alebo straty nádoby- úhrada nádoby v plnej nákupnej výške /.

Vážení občania, vstupom do EÚ sa podstatne sprísnia podmienky na uskladnenie a likvidáciu komunálneho odpadu pre obce a mestá. Pripravuje sa novelizácia zákona o odpadoch, kde mestá a obce budú tvrdo postihované pokiaľ nebudú separovať komunálny odpad. Len na nás záleží, kam chceme patriť: či k tým, čo budú neustále pokutovaní, alebo k tým, čo pochopia požiadavky budúcnosti.

Prispôsobme sa dobe, zapojme sa do separácie odpadu - jedine tak zabránime znečisťovaniu obce a životného prostredia !

Starosta obce.

TRI OTÁZKY pre poslankyňu

Alenu BELICOVÚ

• Predstavte sa.

- Volám sa Alena Belicová, som zamestnaná v SLK Piešťany. Od januára 2003 pracujem ako poslanec za II. volebný obvod. Pracujem ako predseda v komisii pre kultúru, školu a šport. Plán činnosti je bohatý a ja ako predseda sa zúčastňujem všetkých organizovaných akcií.

• Aké je vaše doterajšie pôsobenie vo funkcii poslanca?

- Zúčastnila som sa akcií, ako Čistá obec /do tejto akcie som zapojila celú moju rodinu/, 1. máj, Otvorenie kúpeľnej sezóny, Vátry zvrchovanosti, Bančianskej Bud'fit.

• Aké sú vaše plány a predsavzatia do budúcnosti?

- Do konca roku nám zostáva zorganizovať ešte niekoľko akcií a po ich ukončení a vyhodnotení v komisii si stanovím nové plány. Jedným z nich bude zaktívizovať čo najviac občanov Banky do akcií, ktoré pre nich organizuje komisia pod mojim vedením.

Pozn. redakcie: Tento príspevok poslanec vypracováva písomne na žiadosť redakcie a my ho uverejňujeme v pôvodnom znení.

spôsobom sprístupnili verejnosti nové zdravotné pomôcky, návody k ich použitiu a možnosti ich zakúpenia. Za všetkých im srdečne ďakujeme.

A.Belicová

GOLIÁŠ z Banky

Na septembrovej Oblastnej výstave ovocia, zeleniny a kvetov v priestoroch Mestskej knižnice v Piešťanoch, na ktorej bolo vystavených cca 2000 exponátov, bola 15-timi exponátmi zastúpená aj Záhradková osada AHOJ.

Nesporne najväčším exponátom bola 35 kg tekvica odrody Goliáš, ktorú dopestoval prídomový záhradkár Jaro Rusnák. S touto obrou tekvicou mali problémy aj usporiadatelia - aby ju naložili do osobného auta.

ZO SZZ

8.časť – Banka v 16. storočí.

V roku 1524 uhorský kráľ Ľudovít II. Jagelovský predal Tematínske panstvo (jeho súčasťou bola aj Banka) grófovi Alexejovi Turzovi za 25 tisíc zlatých, ktorý neskôr získal aj susedné Hlohovecké panstvo. **Turzovci boli vlastníkmí Banky** vyše sto rokov, až do roku 1637. Nesídlili na Tematíne, ale na hrade v Hlohovci. Títo zemepáni si obzvlášť cenili mestečko Piešťany a dedinu Banka z dôvodu tunajších liečivých prameňov a preto ich preradili z Tematínskeho do Hlohoveckého panstva.

V roku 1526 v bitke pri Moháči utrpelo uhorské vojsko od tureckého vojska zdruvujúcu porážku. Na úteku zahynul 20-ročný kráľ Ľudovít II. Jagelovský. Onedlho Turci obsadili dolnú časť Uhorska, kde ich panstvo trvalo okolo 150 rokov. Ďalšia časť Uhorska, do ktorej patrilo aj Slovensko, sa stala súčasťou Habsburskej monarchie. Panovník Ferdinand I. Habsburský sídlil vo Viedni.

V septembri 1530 zažili obyvatelia juhozápadného Slovenska **prvý ničivý vpád Turkov**. Turecké vojsko po vyplnení Nitrianska i ďalších oblastí sa presunulo k Váhu a postupovalo od Serede cez Hlohovec, Banku až po Beckov. Celý tento kraj, kde boli kvitnúce mestečká a dediny a žilo tu pomerne veľa obyvateľstva, bol spustošený, mnoho ľudí bolo zabitých alebo odvlečených do otroctva. Vyplienená a vypálená bola aj Banka. Z domov, ktorých obyvatelia platili dane, ostal

v obci celý iba jeden.

V roku 1549 vyšla kniha „O podivuhodných vodách Uhorska“, v ktorej sa po **prvýkrát píše o tunajších liečivých prameňoch**. Autorom knihy bol vojenský veliteľ, lekár a prírodovedec Juraj Wernher.

Približne do roku 1570 bolo obyvateľstvo Banky zväčša katolícke. Potom tu získali prevahu evanjelici, ku ktorým patrili aj tunajší zemepáni. Patril im aj kostol sv. Martina a to

DEJINY BANKY OD NAJSTARŠÍCH ČIAS PO SÚČASNOSŤ

takmer až do polovice 17. storočia. Evanjelické zbory pôsobili v Banke, Piešťanoch i ďalších okolitých obciach.

V roku 1576 bolo v Banke 13 poddanských port (obytných usadlostí s jednou hlavnou bránou), z toho 4 sedliacke, 8 želiarskych a 1 pastierska.

V roku 1591 bol spísaný **urbár Hlohoveckého panstva**. Bolí v ňom uvedené mená poddaných a ich majetok. Aj Banka bola súčasťou tohto panstva, ktoré pozostávalo zo 7-ich mestečiek (Nový Hlohovec, Starý Hlohovec, Svätý Peter, Piešťany, Veľké

Zálužie – Ujlak, Dvorníky a Bojničky) a 10–ich dedín (Ujlacká Lehota, Pusté Sady, Kľačany, Pastuchov, Tekoľdany, Drahovce, Madunice, Červeník, Horná Streda a Banka). V tomto urbári sú uvedené aj **priezviská vtedajších poddanských obyvateľov Banky** – Dubovský, Chalás, Valach, Rusnák, Gabriš a pod., ktorých potomkovia tu žili aj v nasledujúcich storočiach.

V roku 1598 bolo v Banke 48 poddanských domov, ktorých obyvatelia platili dane.

Na jeseň 1599 sa uskutočnil **druhý ničivý vpád Turkov** na západnom Slovensku. Turecké vojsko prišlo nečakane od Hlohovca k tunajším termálnym prameňom, prešlo riekou po drevenom moste a prekvapilo nič netušiacich kúpeľných hostí. Chorých pobili, ostatných odvliekli do otroctva. Spustošili nielen Piešťany a Banku, ale aj Vrbové, Borovce, Veľké Kostoľany a ďalšie obce, pričom vraždili, vypaľovali a odvliekali ľudí a dobytok.

Z daňového súpisu z roku 1600 vyplýva, že obyvateľstvo Piešťan a Banky, ktoré sa zachránilo, nebolo schopné platiť dane. Obyvatelia sa len postupne zotavovali z následkov tureckého vpádu. V roku 1601 bolo v Banke len 5 obnovených domov, obyvatelia žili v biede a živorili na spustošených hospodárstvach.

Ing. Alexander Murín

Bananskej ulici a poverili vedenie školy, aby ju doriešilo so zriaďovateľom.

- Žiaci 4.- 9. ročníka boli na exkurzii v Bratislave. Okrem pamätihodností Bratislavy žiaci 4. – 6. ročníka navštívili Bienále ilustrácií, kde sa zoznámili s ilustráciami detských kníh z celého sveta. Žiaci 7. – 9. ročníka sa zastavili v Modre, kde navštívili múzeum národného obrodenia, pamätnú izbu Ľ. Štúra a cintorín v Modre s pamätníkom Ľ. Štúra.Z exkurzie si odniesli veľa zaujímavých poznatkov.

ZO ŠKOLSKÝCH LAVÍC

- Akcia **Zachráň aspoň jeden strom** tento rok nabrala „silné obrátky“. Za dva týždne boli naplnené a odovzdané dva

kontajnery po 4,5 t papiera . Naplná sa aj tretí kontajner – **bude v priestoroch školy do 4. novembra. Vyzývame všetkých občanov, ktorí ešte chcú odovzdať papier do zberu, aby ho odovzdali do tohto termínu.** Vedenie školy ďakuje všetkým rodičom a priateľom školy za pomoc pri zbere papiera a s uznaním kvituje ich environmentálne činenie.

- Žiaci 4. – 9. ročníka navštívili výchovno-vzdelávací divadelný program **Sol' slovienskeho chleba** o starých Slovanoch, Veľkej Morave a slovanských vierozvestcoch Cyrilovi a Metodovi.
- **Od októbra začali fungovať pre žiakov 3. – 9. ročníka počítačový a internetový krúžok. Krúžky vedú naši bývalí žiaci M. Škrabák, T. Breuer a L. Šnajdar v spolupráci so zástupkyňou RŠ Mgr. S. Gašparovou.**
- Dňa 17.10.2003 sa žiaci 1. – 4. ročníka zúčastnili zaujímavej a poučnej besedy s príslušníkmi Okresného hasičského zboru z Piešťan. Beseda sa uskutočnila v priestoroch Mestskej knižnice a bola spostená praktickými ukážkami, ktoré sa deťom veľmi páčili.
- V rámci projektu **S mládežou proti kriminalite** besedovali naši žiaci s pánom Miroslavom Schlesingerom, koordinátorom prevencie kriminality.